

اگر احساس خواب‌به‌شما دست‌داد در مکان امنی مانند پارکینگ‌های جاده‌ای، خود را متوقف کنید و از توقف در شانه بزرگراه خودداری کنید.

پدر رمان انگلیسی

۲۸۸ سال پیش در چنین روزی، برابر ۲۴ آوریل ۱۷۲۱ میلادی، دانیل دفو، نویسنده انگلیسی و خالق رمان «رابینسون کروزوئه» در ۷۱ سالگی درگذشت. دفو را به دلیل نگارش رابینسون کروزوئه «پدر رمان انگلیسی» لقب داده‌اند. او در جوانی به تجارت روی آورد و در همین دوران نوشتن رانیز به شکلی جدی دنبال می‌کرد. مقالات او در روزنامه‌ها به دلیل داشتن کنایه‌های تند به کلیسا بارها برایش در دسرساز شد. دفو در سال‌های پایانی عمر به نوشتن داستان‌های خیالی روی آورد و به دلیل علاقه شخصی‌اش به سفرهای دریایی، عمده شخصیت‌های رمان‌هایش را زندان دریایی و ماجراجویان دور افتاده‌ای چون رابینسون کروزوئه تشکیل می‌دادند. «رکسانا»، «کلنل جک»، «زندگی کاپیتان سینگلتون»، «خاطرات یک شوالیه»، «تاریخ سیاسی شیطان» و... دیگر آثار دفو در حوزه رمان به‌شمار می‌روند.

تذکره

آغاز سفرهای سیاح و نیزی

در دهه ۷۰ خورشیدی سربالی ایتالیایی از تلویریون پخش می‌شد که گوشه‌ای از زندگی مارکوپولو تاجر و سیاح معروف ونیزی را به تصویر کشیده بود. در یکی از قسمت‌ها، مارکو که از سفر دور و دراز خود به وطن بازگشته، در مجلس ملی ونیز در برابر نمایندگان مردم ماجراهای عجیب سفر خود به چین را بازگویی کند. در این صحنه مارکو یک اسکناس کاغذی را که در چین رواج داشته و برای اروپایی‌ها متاعی جدید به‌شمار می‌رود به نمایندگان مجلس ونیز نشان می‌دهد. یکی از نماینده‌ها برای تحقیر مارکو اسکناس را گرفته و آتش می‌زند تا به همه ثابت کند پولی که آتش می‌گیرد هیچ ارزشی ندارد، اما مارکو با خونسردی سوختن اسکناس را تا به انتها نگاه کرده و سپس به نماینده مورد نظر می‌گوید: «تبریک می‌گویم شما همین الان چیزی معادل ۱۰۰ سکه طلای ونیزی را سوزاندید!» ۷۴۹ سال پیش در چنین روزی، برابر ۲۴ آوریل ۱۲۷۰ میلادی، مارکوپولو نخستین سفر خود به سوی شرق را آغاز کرد. او در مسیر این سفر فلسطین، ایران، ترکستان، چین، جاوه، سوماترا و سیلان را پشت سر گذاشت.

فوکوس

تیپ‌سوار نظام‌ویر جینیاد انتظار حمله به مواضع ارتش اسپانیا - ۱۸۹۸

۱۲۱ سال پیش در چنین روزی، برابر ۲۴ آوریل ۱۸۹۸ میلادی، دولت پادشاهی اسپانیا در پی بی‌توجهی ایالات متحده به اولتیماتوم مادرید مبنی بر خروج نظامیان آمریکایی از کوبا، به واشینگتن اعلان جنگ داد. این اعلان جنگ در حالی بود که اسپانیا در کلیه مستعمرات آمریکایی خود آسیب‌پذیرترین موقعیت ممکن را داشت و در واقع مادرید امیدوار بود بلوف «ولتیماتوم» و سپس «اعلان جنگ» موجب عقب‌نشینی آمریکایی‌ها شود. اما چنین نشد و به دلیل پشتیبانی ضعیف و تدارکات ناکافی، ارتش اسپانیایی ۱۲۳ روز نبرد از آمریکایی‌ها شکست خورد. در جریان برگراری کنفرانس صلح و پیمان پاریس در تاریخ ۱۰ دسامبر ۱۸۹۸، اسپانیا از مطالبات خود در کوبا دست کشید و جزیره گوام و پورتوریکو را هم به آمریکا واگذار کرد. به این ترتیب اسپانیا آخرین مستعمرات خود در آمریکای مرکزی و جنوبی را از دست داد و اداره مجمع‌الجزایر فیلیپین را نیز در ازای مبلغ ناچیز ۲۰ میلیون دلار به آمریکا بخشید.

فرجام

قهرمان جنگ، خائن بالفطره

این که طی ۲۰ سال از مقام منبع قهرمان جنگ به حضيض خائن و دست‌نشانده بیگانگان تنزل کنی، سرنوشته غمباری است که ژنرال پتن در دهه هشتم از زندگی خود آن را به تلخی تجربه کرد. ۱۶۳ سال پیش در چنین روزی، برابر ۲۴ آوریل ۱۸۵۶ میلادی، فیلیپ پتن، ژنرال ارتش فرانسه در شهر کاله به دنیا آمد. تا پیش از آغاز جنگ جهانی دوم، نام ژنرال پتن برای فرانسوی‌ها معادل شجاعت بود، چه آن که با درایت او فرانسه موفق شده بود جنگ خونبار «وردن» یکی از مشهورترین نبردهای جنگ جهانی اول را به سود خود خاتمه دهد. اما با وقوع معرکه جنگ جهانی دوم و اشغال نظامی فرانسه از سوی ارتش آلمان نازی، ژنرال پتن بنا بر آن چه خود بعدها در دادگاه، دوران‌دیشی برای حفظ فرانسه از نابودی کامل خوانده، دست همکاری به اشتغالگران داد و حکومت دست‌نشانده‌ای را در شهر «ویشی» پایه‌گذاری کرد. پس از شکست آلمان و متحدانش، ژنرال پتن در دادگاه به جرم خیانت به فرانسه حکم اعدام گرفت که این حکم را ژنرال دوگل به حبس ابد تقلیل داد.

دژاوو

انتشار خبر آماده‌شدن دولت‌های روسیه و سوریه برای امضای قرارداد اجاره بندر طرطوس در روزهایی که سوریه روزهای آرامی را در سایه آتش‌بس می‌گذراند، بار دیگر این کشور را به تیرتیک رسانه‌های جهان تبدیل کرد. طی این قرارداد بندر طرطوس به عنوان دومین بندر بزرگ سوریه پس از لاذقیه، به مدت ۴۹ سال برای استفاده‌های نظامی و تجاری در اختیار مسکو قرار گرفته و به این ترتیب روسیه می‌تواند حضور خود در منطقه مهمی چون دریای مدیترانه را که با نمرز مشترک ندارد، ادامه دهد. این خبر قطعاً برای دولت‌هایی که با نظام‌بشار اسد دچار مشکل هستند، خبر خوبی نخواهد بود؛ همچنان که دولت‌های اروپایی و خصوصاً ایالات متحده نیز واکنش خوبی به آن نشان ندادند اما باید دید همین کشورها در موارد مشابه و حضور نظامی در خاک دیگر کشورها چه پیشینه‌ای داشته‌اند.

نقوذه به قلب ناتو یا کمک سوریه

استقرار نیروی دریایی روسیه در بندر طرطوس داستان امروز و دیروز نیست و در واقع سابقه این حضور به عصر اتحاد جماهیر شوروی برمی‌گردد. در واقع یکی از تبعات روابط خوب حافظ اسد با اتحاد جماهیر شوروی در دهه ۷۰ میلادی باز شدن پای روس‌ها به دریای مدیترانه بود. دریایی که

از طرطوس تا گوانتانامو

که اتحاد جماهیر شوروی زمانی به لطف سوریه پا به مدیترانه گذاشت که این دریا تمام و کمال زیر سیطره پیمان آتلانتیک شمالی «ناتو» قرار داشت و داشتن حتی یک پایگاه دریایی کوچک در کناره مدیترانه حکم خاری در چشم تریتیب نظامی و امنیتی بلوک غرب را پیدامی‌کرد.

ساحل آن بین کشورهای اسپانیا، فرانسه، ایتالیا، یونان، کراسوی، آلبانی، مالت، ترکیه، قبرس، سوریه، لبنان، فلسطین، تونس، لیبی، مصر، مغرب و الجزایر تقسیم شده است و همین گستردگی کشورهای حول آن برای درک اهمیتش کفایت می‌کند. فقط کافی است به این نکته توجه کنید

صاحبخانه شدن مستأجر قلدر
وجود پایگاه‌های نظامی فرانسه، انگلستان و خصوصاً ایالات متحده در مناطق مختلف دنیا، از دریای ژاپن گرفته تا خاورمیانه، سواحل آفریقا و همچنین آمریکای مرکزی و لاتین قطعاً باعث خواهد شد کشورهای فوق در ایرادگیری به توافق اجاره بندر طرطوس با احتیاط بیشتری عمل کنند. همه اینها در حالی است که در این ماجرا دو دولت قانونی با عزم و اختیار ملی تصمیم‌بناغداد یک قرار داد مدت‌دار گرفته‌اند، حال آن که همین امروز جزیره گوانتانامو با وجود مالکیت قانونی و رسمی کوبا سال‌هاست که از سوی ایالات متحده آمریکا به اسم اجاره‌امادر واقع به‌شکلی غیر قانونی اشغال شده است. در سال ۱۹۰۳ دولت وقت آمریکا جزیره گوانتانامو را به مدت ۳۰ سال برای استفاده به عنوان ایستگاه سوختگیری و همچنین استقرار نیروی دریایی اجاره کرد اما پس از سر آمدن موعد اجاره تا همین امروز به بهانه‌های مختلف از زیر بار پس دادن جزیره به صاحب واقعی آن خودداری کرده است. دولت‌های مختلف در واشینگتن همواره در برابر درخواست‌های مکرر کوبا برای بازگشت گوانتانامو به خاک مادر سیاست سکوت را در پیش گرفته و با قلدری به خواست قانونی‌هاوانابی توجهی کرده‌ومی‌کنند.

جدول شماره ۱۶۷۶

Table with 15 columns and 15 rows for a crossword puzzle. The grid is partially filled with black squares.

- افقی
۱- لقب محمود خوارزمی، بهلولان نامدار ایرانی-
بیماری ناشی از کمبود ویتامین ب
۲- ادا و اطوار - تب نوبه - برداشت محصول زراعی
۳- مخترع دینامیت - قار - کشتیان ماهر
۴- قطعه‌ای ریز متشکل از مدارهای الکتریکی - همراه خاتم - دیدن، نگاه کردن
۵- خواری و فلاکت - ماهی فروش
۶- بال‌آمدن آب دریا - رونق - لقب پادشاهان مغول - شلوار چین
۷- موی گردن شیر - ذات و سرشت - تشریبی - علامت بیماری
۸- نشان قهرمانی - نادانی و کم‌خردی - شکست ورزشی
۹- حرف صریح - ماده بیهوشی - درد چشم - چله
۱۰- سنگ آسیاب - زن بهرام گور - کوبیدنی
۱۱- مطبخ نفیس
۱۲- پنهان شدن برای شکار - قائم مقام
۱۳- آواز بلند - سگ عربی - جنین
۱۴- پیشه - هر چیز کم و نادر - تنگه راهبردی جنوب ایران
۱۵- مایوس - نوعی غذای ساده ایرانی - فرزند
شمارنده - دارالمجانین

Table with 15 columns and 15 rows for a crossword puzzle. The grid is partially filled with black squares.

- عمودی
۱- نمایش بی‌صدا - جدایی
۲- فراوانی - مجری عدالت - آنریم مبدل شیر به پنیر
۳- عابد مسیحی - غلط‌گیری اداری - تیزهوشی
۴- جند - دلبر و بخشنده
۵- مخفف هستم - فرود آمدن - آخرین چیزی که انسان از دست می‌دهد - بدی
۶- اسب چابار - فصل گرم - ساز شاکلی
۷- مخترع پیل الکتریکی - نوعی مار - برگره دعوت

مصایب ارمنه در قلمروی امپراتوری عثمانی

اگر امروز در شهر تهران به حوالی میدان هفت‌تیر و خیابان استاد نجات‌اللهی (ویلا) بروید با جمع کثیری از هموطنان ارمنی مواجه می‌شوید که پلاکارد در دست مشغول انجام یک راهپیمایی آرام هستند. این راهپیمایی که ۲۴ آوریل هر سال در ایران و دیگر کشورهایی که پذیرای ارمنه هستند، برگزار می‌شود، در واقع اعتراضی است نمادین به اتفاقی که سال‌ها پیش و در اوان جنگ جهانی اول در امپراتوری عثمانی رخ داد. ۱۰۴ سال پیش در چنین روزی، برابر ۲۴ آوریل ۱۹۱۵ میلادی، دولت عثمانی که با ورود به کارزار جنگ جهانی اول درگیر نبردی همه‌جانبه در جبهه‌های مختلف اروپایی شده بود، تصمیم گرفت اتباع مسیحی امپراتوری شامل آشوریان، یونانیان و ارمنه را برای جلوگیری از همدستی احتمالی آنان با دولت‌های متخاصم اروپایی (خصوصاً روسیه) به مکانی دور دست کوچ داده یا به عبارت بهتر تبعید کند. این سیاست که طبیعتاً مقاومت اقوام فوق را در پی داشت، نهایتاً به اتفاقات غمباری منجر شد.

مرگ در راه دیرالزور

در بین گروه‌هایی که سیاست تبعید و کوچ اجباری شامل حال آنها شد، ارمنه به دلیل کثرت نفرت و وسعت مناطق استقرار بیش از بقیه تحت فشار قرار گرفتند. ارمنی‌هایی که در برابر دستور تبعید مقاومت به خرج می‌دادند، دستگیر شده و بعضاً به چوبه دار سپرده می‌شدند. آنهایی هم که تبعید را پذیرفته و از خانه و زندگی خود دست برمی‌داشتند، باید راهی طولانی را با پای پیاده و بدون آب و غذا تا اردوگاه‌های تدارک‌کدیده‌شده

راهپیمایی ارمنه به سمت اردوگاه دیرالزور - ۱۹۱۵